

Woensdag 21 september 2016

**Schriftelijke bijdrage Thales Transportation Systems ten behoeve van de
hoorzitting op 28 september 2016 inzake ERTMS**

Deze inbreng is gebaseerd op de concept aanbesteding- en contracteringstrategie voor het programma ERTMS van 29 april 2016. Tot het moment van deze inbreng van woensdag 21 september 2016 is de definitieve aanbesteding- en contracteringstrategie nog niet gepubliceerd 2016.

Thales Transportation Systems is onderdeel van de Thales Groep met wereldwijd 62.000 medewerkers en in Nederland 2.000 medewerkers. Thales heeft een sterk innovatief karakter en is onder andere verantwoordelijk voor realisatie en onderhoud van OV-Chipkaart apparatuur. Wereldwijd werkt Thales aan de nieuwste treinbeveiligingssystemen zoals bij de HSL Zuid en beheert, optimaliseert en vernieuwt ICT-netwerken rond het spoor. Thales heeft al meer dan 67.000 kilometer rail uitgerust met ERTMS-systemen. Met meer dan 2500 Thales specialisten in 20 landen die een passie hebben voor treinbeveiliging, beschikt Thales over voldoende resources en expertise om snel op te kunnen schalen. Dat geldt zowel voor de uitrol op en langs het spoor als voor het ombouwen van al het materieel in Nederland. Ook heeft Thales veel ervaring met geavanceerde informatiesystemen die in ons omringende landen binnen de verkeersleiding worden gebruikt als “traffic management system”.

Thales is verheugd dat het programma op een effectieve manier wordt geleid. De nieuwe governance maatregelen zoals een stuurgroep ERTMS en Project KwaliteitsSysteem leiden o.a. tot benutting van kennis uit de markt. Onze kennis en ervaring uit projecten in andere (ons omringende) landen hebben wij kunnen delen in de technische en strategische marktconsultaties. Dat betekent dat onze ervaring over uitrolstrategieën, aanbestedingsstrategieën en gewenste technologische oplossingen zoals voor grote stations, het projectteam hebben bereikt.

Thales onderstreept het belang van de reiziger om zonder vertraging en zonder spoorboekje van A naar B te reizen. Met de Europese standaard voor treinbeveiliging (ERTMS/ETCS) worden obstakels weggenomen en werkt apparatuur goed samen zodat uitval van materieel teruggedrongen wordt.

Thales is verheugd dat de regering haar voorkeur heeft uitgesproken om uit te rollen op basis van bewezen technologie (Level 2). Zo sluit Nederland aan op de rest van Europa. Thales past deze technologie wereldwijd toe en we zijn trots op de resultaten in landen zoals Denemarken, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland (Gotthard-tunnel). Onze apparatuur is voorbereid op de toekomst. Zodra een volgende (Europese) technologische stap wordt gezet, kunnen we daarin mee. Thales is actief bij initiatieven rond Level 3 en op het gebied van satellietnavigatie van treinen en/of wagons. We scharen ons achter de adviezen van de European Union Agency for Railways om voor Level 2 te kiezen en zien evenals deze experts een volgende technologische stap in de loop van de volgende 10 jaar realiteit worden. Die tijd is nodig om zeker te weten dat de Level 3 systemen én formele afspraken tussen alle vervoerders, zorgen dat treinen veilig van A naar B kunnen rijden. Level 2 beschikt namelijk nog wel over een vorm van treindetectie (bijvoorbeeld assentellers). In Nederland is dat van belang op en rond grote stations. De complexiteit en de vele treinbewegingen op die grote emplacementen vragen om een bewezen technologie om veiligheid en continuïteit te waarborgen.

In Denemarken ervaren we de voordelen van de aanbesteding- en contracteringstrategie waar twee partijen gezamenlijk het totale spoor inrichten en voor lange tijd onderhouden op basis van ERTMS Level 2. Met twee hoofdaanbieders verkleint de overheid het risico binnen dit grootschalige ICT-project conform de aanbeveling van *commissie Elias*. Door gefaseerd en vanuit ons eigen lab uit te rollen, blijft 'de winkel open'. Ook Zwitserland (Gotthard-tunnel) heeft voor een dergelijke aanpak gekozen. Daarom zijn we verheugd om deze aanpak in de concept aanbesteding- en contracteringstrategie terug te zien.

Het gedachtegoed dat ten grondslag ligt aan ERTMS is interoperabiliteit. In eigen land, met buurlanden en binnen Europa. Afstemming met onze buurlanden is belangrijk. De European Union Agency for Railways beveelt aan alle landen aan om zo snel mogelijk uit te rollen op Level 2 op basis van reeds bewezen technologie en zo 'kilometers te maken' in plaats van te wachten. Uiteindelijk dragen we bij aan CO2 reductie, omdat passagiers en vrachtvervoerders eerder zullen (kunnen) kiezen voor de trein boven weg- of luchtvervoer. Door Nederland gelijk op te laten gaan met de buurlanden in de uitrol van ERTMS, betekent dat we makkelijk kunnen aansluiten op Duitsland en zorgen we voor een optimale aansluiting van o.a. mainport Rotterdam op het achterland.

We maken ons zorgen over het feit dat cyber security onderbelicht blijft in de aanbesteding- en contracteringstrategie. Iedereen wil graag verbonden zijn in deze netwerkeconomie. Nieuwe generatie systemen die worden ingezet door ProRail en NS, leiden echter ook tot risico's. Open ICT systemen zijn wellicht makkelijk configureerbaar door derden, maar niet altijd veilig. Cybercrime is niet meer weg te denken. Daarom pleit Thales voor aandacht voor cyber security als onderdeel van het ERTMS programma.